

หน้าที่และงานศิลป

ของ

กรมศิลปากร

THE DEPARTMENT OF FINE ARTS

FUNCTION,

RESPONSIBILITIES, AIMS

B. E. 2505

หนังสือคู่มือนักทัศนาวจร

๑. อนุสารนำชมพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ กรุงเทพฯ	ราคา ๑ บาท
๒. อนุสารนำชมพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ประจำจังหวัดลพบุรี	ราคา ๑ บาท
๓. อนุสารนำเที่ยวเมืองสุโขทัยเก่า	ราคา ๑ บาท
๔. อนุสารนำเที่ยวเมืองศรีสัชชนาลัย	ราคา ๑ บาท
๕. อนุสารนำเที่ยวพระนครคีรี (เขาวัง) เพชรบุรี	ราคา ๑ บาท
๖. คู่มือนำชมพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ เจ้าสามพระยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	ราคา ๘ บาท
๗. นำชมโบราณวัตถุสถาน ในจังหวัดลพบุรี	ราคา ๕ บาท
๘. นำชมโบราณวัตถุสถานสมัยทวารวดี ตำบลคูบัว จังหวัดราชบุรี	ราคา ๑๕ บาท
๙. นำชมโบราณวัตถุสถาน ตำบลพงดึก และบุษนิยสถาน พระแท่นดงรัง อำเภอท่ามะกา จังหวัดราชบุรี	ราคา ๑๕ บาท
๑๐. นำเที่ยวพิมายและโบราณสถาน ในจังหวัดนครราชสีมา นายมานิต วลลิโกดม เรียบเรียง	ราคา ๑๐ บาท
๑๑. ปราสาทหินวัดพนมวัน จังหวัดนครราชสีมา นายมานิต วลลิโกดม เรียบเรียง	ราคา ๓ บาท
๑๒. ปราสาทพระวิหารในแง่ศิลป ศาสตราจารย์ ศิลป์ พีระศรี เรียบเรียง	ราคา ๕ บาท
๑๓. อนุสารนำชมปราสาทหินเขาพระวิหาร นายมานิต วลลิโกดม เรียบเรียง	ราคา ๕ บาท

มีจำหน่ายที่ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ทุกแห่ง

หน้าที่และงานศิลปะ

๖๘

กรมศิลปากร

ความมุ่งหมาย

งานในหน้าที่ของกรมศิลปากร เป็นงานบำรุงรักษาและผดุงส่งเสริมศิลปะและวิชาการโดยเฉพาะ เพื่อต่อต้านและตั้งรับกระแสแห่งศิลปวัฒนธรรมจากภายนอก ซึ่งกำลังท่วมท้นเข้ามาไม่ขาดสาย เป็นการธำรงรักษาไว้ซึ่งความเป็นเอกราชทางศิลปะและวัฒนธรรมของชาติให้มั่นคงถาวร เพื่อเชิดชูไว้ซึ่งสัญลักษณ์แห่งความเป็นชาติที่เคยมีสมบัติทางศิลปอันสูงส่งของตนเองมาแต่เบื้องบรรพกาล นอกจากธำรงรักษาแล้ว กรมศิลปากรจำต้องหาทางเผยแพร่ศิลปและวิชาการให้เข้าถึงประชาชน หรือให้ประชาชนเข้าถึงศิลปวิชาการเหล่านั้น โดยหาวิธีชักจูงให้เกิดความรู้ความนิยมทั้งในด้านการฝีมือและวิชาการของบรรดาศิลปินและผู้เชี่ยวชาญในวิชาการสาขาต่าง ๆ เหล่านั้น ไปตามความประสงค์ของศิลปด้วย เพื่อยกระดับทางจิตใจให้สูงขึ้นไปตาม อันเป็นการนำให้เกิดความเจริญทางจิตใจของประชาชนในชาติ ทั้งจำต้องปรับปรุงศิลปวิชาการบางอย่าง และสร้างชิ้นใหม่ แก้ไขให้ใหม่ทางก้าวหน้า เพื่อแสดงสัญลักษณ์อัน เป็นเนื้อแท้ของไทยให้ปรากฏและเป็นที่รู้จักกันแพร่หลายไปในนานาประเทศทั่วโลก

ถ้าพิจารณาตามหลักการ โดยเพ่งเล็งถึงผลงานที่ผลิตออกไปในหน้าที่ของกรมศิลปากรแล้ว ไม่ว่าจะ เป็นผลงานทางศิลปะหรือทางวิชาการ จำต้องให้อยู่ในขั้นมาตรฐานอันประณีตสูงส่งหรือต้องเล็งผลให้ประณีตสูงส่ง ถ้าเป็น

งานศิลป์ กล่าวคือ จิตรกรรม ประติมากรรม สถาปัตยกรรม วรรณคดี นาฏศิลป์ และดนตรี ก็ต้องอยู่ในชั้นวิจิตรศิลป์ (Fine Arts) หรือ วิศวกรรมศิลป์ (Pure Arts) ถ้าเป็นวิทยาการ เช่น หอสมุด พิพิธภัณฑ์ และโบราณคดี ก็ต้องเป็น วิทยาการที่มหาวิทยาลัยโดยเฉพาะ สามารถสัมพันธ์กับโลกภายนอกได้ งานใน หน้าที่ของกรมศิลปากรจึงไม่ควรแสดงผลงานอันเป็นอย่างธรรมดาสามัญทั่วไป ยกตัวอย่างเช่น การแสดงโขนละครอน แม้จะใช้นักเรียนเป็นผู้แสดง แต่ก็ต้อง เป็นนักเรียนที่ต้องฝึกฝนมาโดยเฉพาะในศิลปทางนั้น เพื่อเข้าอยู่ในชั้นของ ศิลปิน มิใช่แบบสมัครเล่น และมีใช้ฝึกหัดเล่นกันเฉพาะครั้งคราว เพื่อเป็น ความรู้รอบตัว ถ้าเป็นงานช่างทางจิตรกรรมและประติมากรรม ก็ต้องเป็น ช่างศิลป์อันประณีต เช่น ช่างปั้น หล่อ แกะสลัก หรือ จิตรกรรม ด้วยมุ่งหมาย ให้ปฏิบัติและทำได้จริงในด้านวิจิตรศิลป์ มิใช่มุ่งแต่เพียงเป็นแนวทางศึกษาเพื่อ เตรียมอาชีพเบื้องต้น งานศิลป์ของกรมศิลปากร จึงมิได้หยุดยั้งอยู่แต่เพียงว่า เมื่อสร้างเป็นศิลป์แล้ว ก็เพียงพอยู่เท่านั้น แต่ต้องให้ประณีตและวิจิตรยิ่ง ๆ ขึ้นไปโดยลำดับ

เราอาจแข่งขันกันสร้างจิตรกรรมและประติมากรรมสำหรับประดับ ตกแต่งแข่งขันและดูชมกันเองได้ภายในประเทศไทย เพื่อเปรียบเทียบว่าของ ใครสวยงามกว่าของใคร แต่งานศิลป์และวิทยาการในหน้าที่ของกรมศิลปากร นั้น เห็นเป็นการจำเป็นเหลือเกินที่จะต้องดำเนินไปให้ประณีตในทางสุนทรีย์ะ ยิ่งกว่านั้น และจำต้องหาทางส่งเสริมชักจูง หรือกระตุ้นเตือนให้ศิลปินของเรา พยายามแข่งขันกันสร้างงานศิลป์ขึ้น เพื่อที่จะนำไปอวดกับเขาได้ในระหว่าง ประเทศ หรือกล่าวอีกอย่างหนึ่งก็คือ เพื่อที่จะแข่งขันผ่านเขารอบไปติดตั้ง แสดงคู่เคียงกับศิลปกรรมของนานาชาติได้ในศาลาศิลป์ของโลก* (Art Gallery of the World) ศิลปกรรมอื่น ๆ เช่น ดนตรีและโขนละครอน ก็เช่นกัน จะต้องตั้งจุดหมายและหาทางปรับปรุงให้เขาระดับกับนานาชาติ แต่

* เป็นคำสมมติ เพื่อเปรียบเทียบ

หอสมุดแห่งชาติ กรมศิลปากร

National Library, Bangkok.

นักศึกษาและประชาชนเข้าศึกษากันภายในหอสมุดแห่งชาติ
Public reading room of the National Library.

เจ้าฟ้าหญิง บ็อเทริกซ์ มกุฎราชกุมารี
แห่งประเทศฮอลันดา เสด็จเข้าชม
พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พระนคร
เมื่อวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๐๕

Princess Beatrix of Holland
being shown through the
Bangkok National Museum
by M.C. Subhadradis Diskul,
Curator, November 19, 1962.

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พระนคร

The Bangkok National Museum.

ไม่ทั้งลักษณะของไทย ทั้งนี้ นอกจากเพื่อแสดงถึงจินตนาการ (Conception) อันสูงส่งของประชาชนในชาติแล้ว ยังจะปรากฏเป็นผลคงทนอยู่เป็นสัญลักษณ์ของชาติไทยในทางศิลปะสืบไปในอนาคต ถ้าเป็นงานทางวิชาการ ก็จำต้องมีหลักฐานเพียงพอแก่การที่บุคคลและสถาบันระหว่างชาติ จะพึงรับฟังเชื่อถือเอาเป็นหลักฐานได้ ด้วยเหตุนี้ กรมศิลปากรจึงจำเป็นต้องมีข้าราชการที่เป็น ศิลปิน ช่างศิลป์ และเจ้าหน้าที่ฝ่ายวิชาการ เป็นจำนวนมาก และจำเป็นต้องมีเวลาและให้อิสระแก่การดำเนินงานตามควร

หลักการดำเนินงานศิลป

งานศิลปและวิชาการดังกล่าวนี้ ถ้าพิจารณาโดยรอบครอบดูแต่แล้ว จะเห็นได้ว่า เป็นงานหลักที่สำคัญและจำเป็นแม้ศิลปแต่อย่างจะมีจุดมุ่งหมายอย่างเดียวกัน กล่าวคือ เพื่อสำแดงออกซึ่งอาการสะท้อนใจและความคิดฝันอันเป็นสุนทรีย์ด้วยกัน แต่งานศิลปแต่อย่างย่อมมีเทคนิคแตกต่างกัน

เพื่อที่จะให้งานศิลปและวิชาการในหน้าที่ของกรมศิลปากรบรรลุจุดหมายและก้าวหน้ายิ่งขึ้น จึงได้เสนอพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการกรมศิลปากรขึ้นใหม่ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้อนุมัติและประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๓๘ ตอน ๑๔ ลงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๔ แล้ว จึงขอเสนองานในหน้าที่ของกองและแผนกไว้ดังต่อไปนี้

๑. สำนักงานเลขาธิการกรม

ดำเนินงานธุรการ สารบรรณ การเงิน การเผยแพร่ ทะเบียนสถิติ และงานที่มีได้อยู่ในหน้าที่ของกองใด ให้เป็นหน้าที่ของสำนักงานเลขาธิการ สำนักงานเลขาธิการกรมแบ่งออกเป็น ๓ แผนก คือ

๑. แผนกสารบรรณ มีหน้าที่รับส่ง โต้ตอบ ทำทะเบียนประวัติข้าราชการ เก็บรักษาเอกสารโต้ตอบของทางราชการ และมีหน้าที่ประสานงานกับ กองและแผนกต่าง ๆ
๒. แผนกคลัง มีหน้าที่ในทางการเงิน การบัญชี และพัสดุ
๓. แผนกเผยแพร่และสถิติ มีหน้าที่เผยแพร่กิจการของกรมศิลปากร และการทะเบียนสถิติของกรม

๒. กองการสังคีต

ดำเนินงานศิลปทางโขน ละคอน พ้อนรำ และดนตรี กับให้ความร่วมมือให้การศึกษาศิลปด้านนี้แก่กองศิลปศึกษา กองการสังคีตแบ่งเป็น ๔ แผนก คือ

- (๑) แผนกศิลปวิทยา มีหน้าที่ค้นคว้าและบันทึกทางวิชาการเกี่ยวกับศิลป โขน ละคอน พ้อนรำ ดนตรี และดำเนินงานทางธุรการของกอง
- (๒) แผนกดุริยางค์ไทย มีหน้าที่เกี่ยวกับการบรรเลงดนตรีไทย และขับร้อง เพลงไทย
- (๓) แผนกดุริยางค์สากล มีหน้าที่เกี่ยวกับการบรรเลงดนตรีสากลและ ขับร้องเพลงสากล
- (๔) แผนกนาฏศิลป์ มีหน้าที่เกี่ยวกับการแสดงโขน ละคอนและการพ้อนรำ

๓. กองจดหมายเหตุแห่งชาติ

ดำเนินงานบันทึกเหตุการณ์ประจำวัน แปลและเรียบเรียง เก็บรักษา เอกสารสำคัญของชาติทั้งในปัจจุบันและอดีต กองจดหมายเหตุแห่งชาติแบ่ง เป็น ๒ แผนก คือ

อธิบดีกรมศิลปากรกำลังลงนามร่วมกันกับรองผู้อำนวยการฝ่ายบรรณาธิการของหนังสือพิมพ์ Nihon Kezai Shimbun ในการตกลงนำศิลปกรรมไทยไปแสดง ณ ประเทศญี่ปุ่น เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๐๕ (คนนั่งกลางคือ เอกอัครราชทูตญี่ปุ่น ประจำประเทศไทย) The Director General of the Fine Arts Department and Japanese officials signing an agreement to exhibit the "Arts of Thailand" in Japan, April 5, 1962.

การแสดงศิลปกรรมไทย ในประเทศญี่ปุ่น ท่านจะสังเกตเห็นเจ้าชายมิกะซาและพระชายา กับอดีตนายกรัฐมนตรี โนบะสุเกะ กิชิ ในภาพ Prince Takahito Mikasa, Princess Yuriko Mikasa and Mr. Nobusuke Kishi Ex-premier of Japan viewing Thai art treasures in Tokyo.

พระเจ้าเฟรเดริก ที่ ๙ และพระ
ราชินีอินกริด แห่งประเทศ
เดนมาร์ก เสด็จทอดพระเนตร
พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พระนคร
เมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๐๕

Their Majesties King
Frederick IX and Queen
Ingrid of Denmark visiting
the Bangkok National
Museum, January 24, 1962.

การแสดงศิลปกรรมไทย
ที่หอประชุม AUA
ถนนราชดำริ กรุงเทพฯ
เมื่อเดือนกันยายน ๒๕๐๕

The Exhibition, "Arts of
Thailand" on its return
from a two year tour of
the United States and
Japan is shown to the
public at the AUA audi-
torium, September 1962.

- (๑) แผนกบันทึกเหตุการณ์ มีหน้าที่บันทึกเหตุการณ์ภายในประเทศ และเหตุการณ์ต่างประเทศที่เกี่ยวกับประเทศไทย
- (๒) แผนกเอกสารสำคัญ มีหน้าที่เก็บรักษาเอกสารสำคัญของชาติ ทั้งในปัจจุบันและอดีต รวมทั้งแปลและเรียบเรียงเอกสารที่ควรเผยแพร่ได้ออกเผยแพร่แก่ประชาชนเพื่อประโยชน์แก่การศึกษา

๔. กองโบราณคดี

ดำเนินงานสำรวจ ขุดแต่ง และบูรณะรักษาโบราณวัตถุสถาน ดูแลรักษา และจัดพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ กองโบราณคดีแบ่งออกเป็น ๕ แผนก คือ

- (๑) แผนกวิชาการ มีหน้าที่ค้นคว้าและบันทึกทางวิชาการเกี่ยวกับโบราณคดี ปฏิบัติการตามกฎหมายว่าด้วยโบราณวัตถุสถาน ศิลปวัตถุ การพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ และดำเนินงานทางธุรการของกอง
- (๒) แผนกสำรวจ มีหน้าที่สำรวจ ทำแผนที่แผนผัง และถ่ายภาพโบราณวัตถุสถานทั่วพระราชอาณาจักร ตลอดจนเก็บรักษาภาพถ่ายต่าง ๆ ทางโบราณคดี
- (๓) แผนกขุดแต่งและบูรณะ มีหน้าที่ในการขุดค้น ขุดแต่ง และบูรณะโบราณวัตถุสถานทั่วพระราชอาณาจักร
- (๔) แผนกพิพิธภัณฑ์และโบราณสถานพระนคร มีหน้าที่จัดและดูแลรักษาพิพิธภัณฑสถาน โบราณสถาน ในจังหวัดพระนครและธนบุรี
- (๕) แผนกพิพิธภัณฑ์และโบราณสถานหัวเมือง มีหน้าที่จัดและรักษาพิพิธภัณฑสถาน โบราณสถานต่างจังหวัด

๕. กองศิลปศึกษา

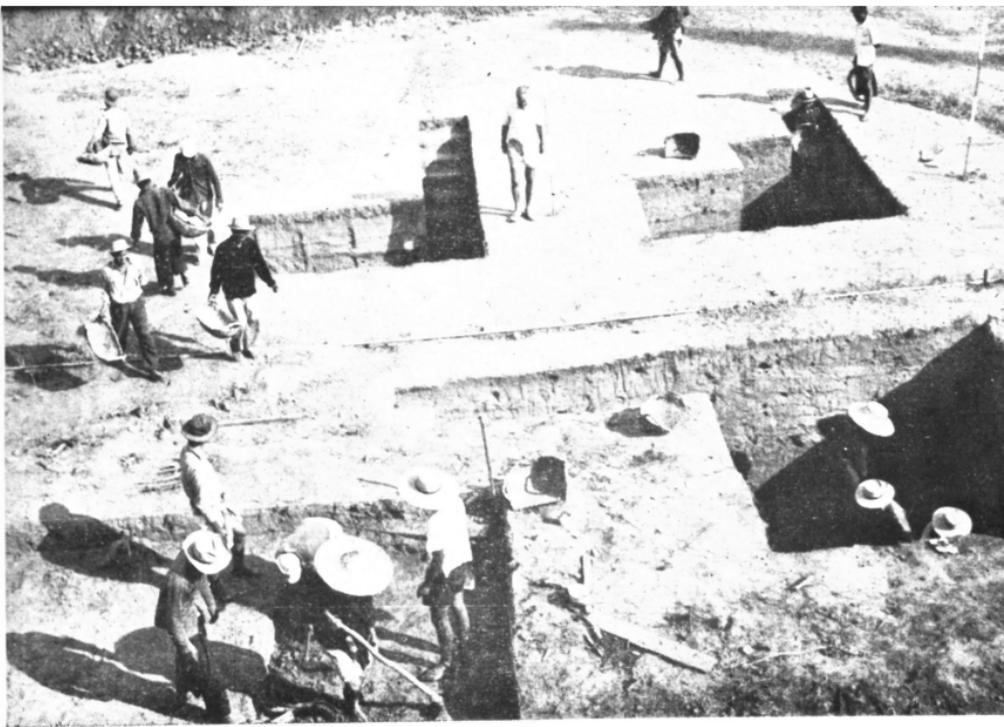
ดำเนินงานให้การศึกษแก่กุลบุตรกุลธิดาในวิชาสามัญและศิลปทางโขน ละคร ดนตรี และการช่างศิลป์ กองศิลปศึกษาแบ่งเป็น ๓ แผนก คือ

- (๑) แผนกธุรการ มีหน้าที่ทำหลักสูตร จัดการสอบไล่นักเรียน ทำทะเบียน ประวัติ และดำเนินงานทางธุรการของกอง
- (๒) แผนกโรงเรียนนาฏศิลป์ มีหน้าที่ให้การศึกษแก่กุลบุตรกุลธิดาใน วิชาสามัญและศิลปทางโขน ละคร ดนตรี และขับร้องทั้ง ไทยและสากล
- (๓) แผนกโรงเรียนช่างศิลป์ มีหน้าที่ให้การศึกษแก่กุลบุตรกุลธิดาในวิชา สมัยและศิลปทางจิตรกรรม ประติมากรรม และช่างศิลป์อย่างอื่น ซึ่งจัดใหม่ขึ้นตามความเหมาะสม

๖. กองวรรณคดีและประวัติศาสตร์

ดำเนินงานค้นคว้าและเรียบเรียงวิทยาการทางอักษรศาสตร์ วรรณคดี ประวัติศาสตร์ และจารีตประเพณี กองวรรณคดีและประวัติศาสตร์แบ่งเป็น ๓ แผนก คือ

- (๑) แผนกอักษรศาสตร์และวรรณคดี มีหน้าที่ค้นคว้าและเรียบเรียง เรื่องทางอักษรศาสตร์ วรรณคดี และดำเนินงานธุรการของกอง
- (๒) แผนกประวัติศาสตร์และจารีตประเพณี มีหน้าที่ค้นคว้าและเรียบเรียง เรื่องทางประวัติศาสตร์ ศาสนาและจารีตประเพณี
- (๓) แผนกแปลและเรียบเรียง มีหน้าที่แปลเอกสารต่าง ๆ และเรียบเรียง นำออกเผยแพร่เพื่อประโยชน์แก่การศึกษา

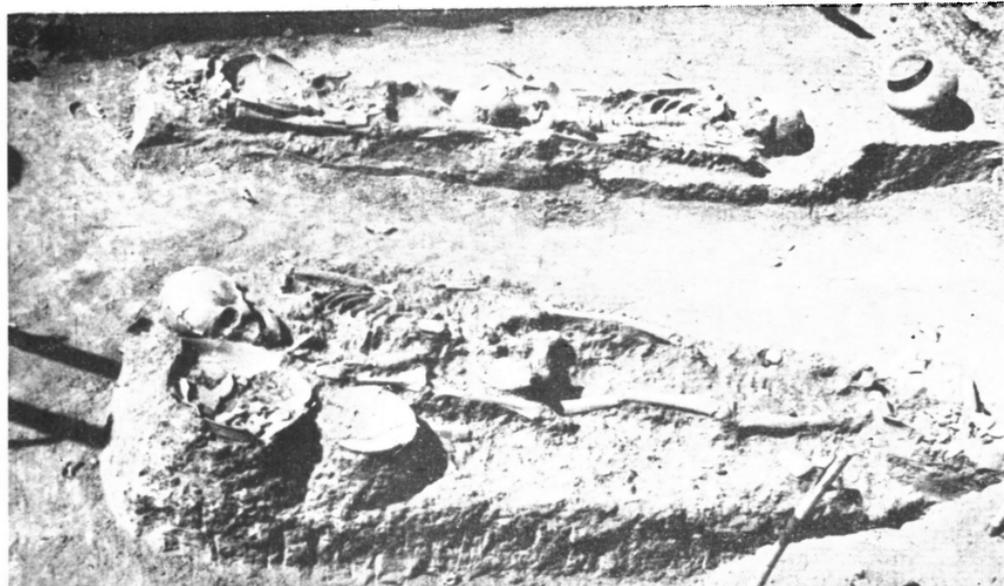

การขุดค้นเรื่องราวก่อนประวัติศาสตร์ ที่บ้านเก่า ตำบลจรเข้เผือก จังหวัดกาญจนบุรี
โดยความร่วมมือระหว่างไทยและเดนมาร์ก เมื่อต้นปี พ.ศ. ๒๕๐๔ และ ๒๕๐๕

**Excavation of a prehistoric site at Ban-kaeo, Chorakhe-pueak Village,
Muang Kanchanaburi District, Kanchanaburi, by members of the
Thai-Danish Prehistoric Expedition.**

Upper : During December 1961 – March 1962.

Lower : During January – February 1961.

การสำรวจและขุดค้นโบราณวัตถุสถาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 ที่เห็นในภาพนี้ คือ ปราสาทหินโนนกู่ ในท้องที่อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา
 (บน) ก่อนขุดแต่ง (ล่าง) ภายหลังขุดแต่งแล้ว

Ancient monuments uncovered during the archaeological survey of the North-east provinces. Prasat Hin Non Ku, Korat Village, Soongnern District, Nakhon Racha Sima.

๗. กองสถาปัตยกรรม

ดำเนินงานก่อสร้าง ซ่อมแซม และบูรณะอาคารและถาวรวัตถุตามหลักสถาปัตยกรรม และดำเนินงานทางช่างตกแต่งภายในอาคาร ตลอดจนวางผังตกแต่งสถานที่ กองสถาปัตยกรรมแบ่งเป็น ๔ แผนก คือ

- (๑) แผนกตรวจงาน มีหน้าที่เกี่ยวกับการติดต่อรับงานต่าง ๆ ของกองการประกวดราคา การทำสัญญา การเก็บรักษาแบบพิมพ์ แผนผังการตรวจงานทั่วไปของกอง และดำเนินงานธุรการของกอง
- (๒) แผนกออกแบบ มีหน้าที่ในการออกแบบเขียนแบบอาคาร และวางแผนผังอาคารสถานที่
- (๓) แผนกก่อสร้าง มีหน้าที่ดำเนินงานก่อสร้าง ตรวจสอบและควบคุมงาน
- (๔) แผนกช่างตกแต่ง มีหน้าที่ออกแบบเขียนแบบและดำเนินงานตกแต่งภายในอาคาร

๘. กองหัตถศิลป์

ดำเนินงานปั้นหล่อ งานช่างฝีมืออันเป็นศิลปะไทย และการก่อสร้างตกแต่งตามศิลปะแบบฉบับของไทย กับให้ความร่วมมือแก่การศึกษาศิลปด้านนี้แก่กองศิลปศึกษา กองหัตถศิลป์แบ่งเป็น ๔ แผนก คือ

- (๑) แผนกช่างสิบหมู่ มีหน้าที่ดำเนินงานก่อสร้างและตรวจงานคุมงานการก่อสร้างอาคารตามศิลปะแบบฉบับของไทย ดำเนินงานช่างแกะสลัก ลงรักปิดทอง ประดับกระจก ตกแต่งประดับประดาแบบศิลปะไทย ช่างเบ็ดเตล็ดอื่น ๆ และดำเนินงานธุรการของกอง
- (๒) แผนกช่างเขียน มีหน้าที่ออกแบบเขียนแบบอาคารตามแบบสถาปัตยกรรมไทย วาดภาพ เขียนลาย งานจิตรกรรม และออกแบบ เขียนแบบการตกแต่ง

- (๓) แผนกช่างบับ มีหน้าที่ในการบับรูปต่างๆ ตลอดจนการออกแบบเขียนแบบ และสเก็ตรูปที่จะทำการบับ
- (๔) แผนกช่างหล่อ มีหน้าที่หล่อรูปที่ช่างบับได้จัดการบับขึ้น และขัดแต่งรูปที่หล่อขึ้นนั้น

๕. กองหอสมุดแห่งชาติ

ดำเนินงานเกี่ยวกับหอสมุดแห่งชาติ สาขาหอสมุด และการแลกเปลี่ยนเอกสารกับนานาประเทศ กองหอสมุดแห่งชาติแบ่งเป็น ๓ แผนก คือ

- (๑) แผนกหนังสือตัวพิมพ์ มีหน้าที่รักษาและจัดทำบัตร ทำบัญชีหนังสือในหอสมุดแห่งชาติให้เข้ามาตรฐานสากล จัดบริการแก่นักศึกษาและประชาชนให้ได้รับความสะดวกในการศึกษาค้นคว้าหนังสือในหอสมุดแห่งชาติ และดำเนินงานเพิ่มพูนปริมาณหนังสือให้เพียงพอแก่การศึกษาค้นคว้า
- (๒) แผนกหนังสือตัวเขียนและจารึก มีหน้าที่รักษาและทำทะเบียนบัญชีหนังสือเก่าและจารึก แปลและเรียบเรียงหนังสือเก่าและจารึก ออกเผยแพร่ เพื่อประโยชน์แก่การศึกษา
- (๓) แผนกหอสมุด มีหน้าที่ดำเนินงานสาขาหอสมุดแห่งชาติ การถ่ายทำไมโครฟิล์ม การแลกเปลี่ยนเอกสารกับนานาประเทศ การแจกจ่ายหนังสือให้ห้องสมุด และดำเนินงานธุรการของกอง.

แผนผังแบ่งส่วนราชการ
ใน
กรมศิลปากร

DIVISIONS AND SECTIONS

OF THE

DEPARTMENT OF FINE ARTS

กรมศิลปากร

THE DEPARTMENT OF FINE ARTS

สำนักงานเลขาธิการกรม OFFICE OF THE SECRETARY

- แผนกเลขาธิการกรม 1. CORRESPONDENCE SECTION
- แผนกคลัง 2. FINANCE SECTION
- แผนกเผยแพร่และสถิติ 3. PUBLICITY AND STATISTICS SECTION

กองการสังคีต MUSIC AND DRAMA DIVISION

- แผนกศิลป์วิทยา 1. ART TECHNIQUE SECTION
- แผนกดุริยางค์ไทย 2. THAI MUSIC SECTION
- แผนกดุริยางค์สากล 3. WESTERN MUSIC SECTION
- แผนกนาฏศิลป์ 4. DRAMATIC ARTS SECTION

กองจดหมายเหตุแห่งชาติ NATIONAL ARCHIVES DIVISION

- แผนกบันทึกเหตุการณ์ 1. RECORDS SECTION
- แผนกเอกสารสำคัญ 2. DOCUMENTS SECTION

กองโบราณคดี ARCHAEOLOGY DIVISION

- แผนกวิชากรม 1. TECHNIQUE SECTION
- แผนกลี้่วร้าง 2. ARCHAEOLOGICAL SURVEY SECTION
- แผนกขุดแต่งและบูรณะ 3. EXCAVATION AND RESTORATION SECTION
- แผนกพิพิธภัณฑสถานและโบราณสถาน พระนคร 4. BANGKOK MUSEUMS AND ANCIENT MONUMENTS SECTION
- แผนกพิพิธภัณฑสถานและโบราณสถานหัวเมือง 5. PROVINCIAL MUSEUMS AND ANCIENT MONUMENTS SECTION

กองศิลปศึกษา ART EDUCATION DIVISION

- แผนกธุรการ 1. GENERAL SECTION
- แผนกโรงเรียนนาฏศิลป์ 2. DRAMATIC ARTS SCHOOL SECTION
- แผนกโรงเรียนช่างศิลป์ 3. FINE ARTS SCHOOL SECTION

กองวรรณคดีและประวัติศาสตร์ LITERATURE AND HISTORY DIVISION

- แผนกอักษรศาสตร์และวรรณคดี 1. ART AND LITERATURE SECTION
- แผนกประวัติศาสตร์และจารึกประเพณี 2. HISTORY AND CUSTOMS SECTION
- แผนกแปลและเรียบเรียง 3. TRANSLATION AND COMPILING SECTION

กองสถาปัตยกรรม ARCHITECTURE DIVISION

- แผนกสำรวจร่าง 1. CONSTRUCTION-INSPECTING SECTION
- แผนกออกแบบ 2. DRAFTING SECTION
- แผนกก่อสร้าง 3. CONSTRUCTION SECTION
- แผนกช่างตกแต่ง 4. DECORATION SECTION

กองหัตถศิลป์ TRADITIONAL ARTS DIVISION

- แผนกช่างสิบหมู่ 1. TEN-CRAFTS SECTION
- แผนกช่างเขียน 2. PAINTING SECTION
- แผนกช่างปั้น 3. SCULPTURE SECTION
- แผนกช่างหล่อ 4. FOUNDRY SECTION

กองหอสมุดแห่งชาติ NATIONAL LIBRARY DIVISION

- แผนกหนังสือตัวพิมพ์ 1. PRINTED BOOKS SECTION
- แผนกหนังสือตัวเขียนและจารึก 2. MANUSCRIPTS AND INSCRIPTIONS SECTION
- แผนกหอสมุด 3. LIBRARY SECTION

THE DEPARTMENT OF FINE ARTS

FUNCTION,

RESPONSIBILITIES, AIMS

เศียรเทวรูปปูนปั้นสมัยทวารวดี
ขุดค้นพบที่ ตำบลคูบัว จังหวัดราชบุรี

Stucco head of a diety, Dvara-
vati period, recovered from
the excavation at Ku Bua,
Muang Ratburi District, Ratburi.

เจ้าหน้าที่กรมศิลปากร และ
ผู้เชี่ยวชาญ ไปดูการขุดค้นที่
ตำบลคูบัว จังหวัดราชบุรี

Members of the Fine
Arts Department and
friends inspect the
excavation at Ku Bua,
Muang Ratburi Dis-
trict, Ratburi.

รูปปูนปั้นสมัยทวารวดี
ขุดค้นพบที่ ตำบลคูบัว จังหวัดราชบุรี

พระพุทธรูปปางประทานปฐมเทศนา

Stucco images of the Dvaravati period,
excavated at Ku Bua, Muang Ratburi District, Ratburi.

Upper : Seated image of Buddha. *Lower* : Heavenly musicians.

นักดนตรี^๔

THE FINE ARTS DEPARTMENT

Director-General: Nai Dhanut Yupho : Tel. 24447

Deputy Director-General: Nai Kris Inthakosai

: Tel. 20234

The Fine Arts Department is responsible for preserving, reviving and disseminating information about Thai art, history, literature, customs, architecture and Buddhism. It conducts archaeological surveys. It does research on antiques, ruined monuments and repairs or restores them when necessary. It is the guardian of all sculptured images of the Buddha. The Department is also charged with management of the National Library and branches, the National Museum and provincial branches, and the art gallery. It supervises activities of the School of Fine Arts, classical dance demonstrations and musical performances; collects and preserves rare documents, objects and historical remains; records current events and holds arts exhibits.

Through these, and related activities, the Fine Arts Departments try to fulfil its basic aim of preserving the arts and culture of Thailand, and supporting its progress. Ancient and traditional arts are safeguarded and modern techniques are studied and encouraged. With a knowledge of his traditional heritage as a sound foundation, the Thai artist will be able to assimilate modern forms and procedures and thus reach an international standard without sacrificing his own national identity.

By means of exhibits, performances, concerts, lectures, publications and other educational activities, the Fine Arts Department also provides the public with an opportunity to grow in knowledge and appreciation.

To achieve the high quality and standards in Fine Arts and in the sciences of Museology, Archeology and Library Science that are necessary to maintain a respected place among other nations, the Department must be composed of many well trained, artists, dramatists, musicians, teachers and technicians. Their number, although growing, is not yet considered to be sufficient.

THE DEPARTMENT IS DIVIDED INTO:

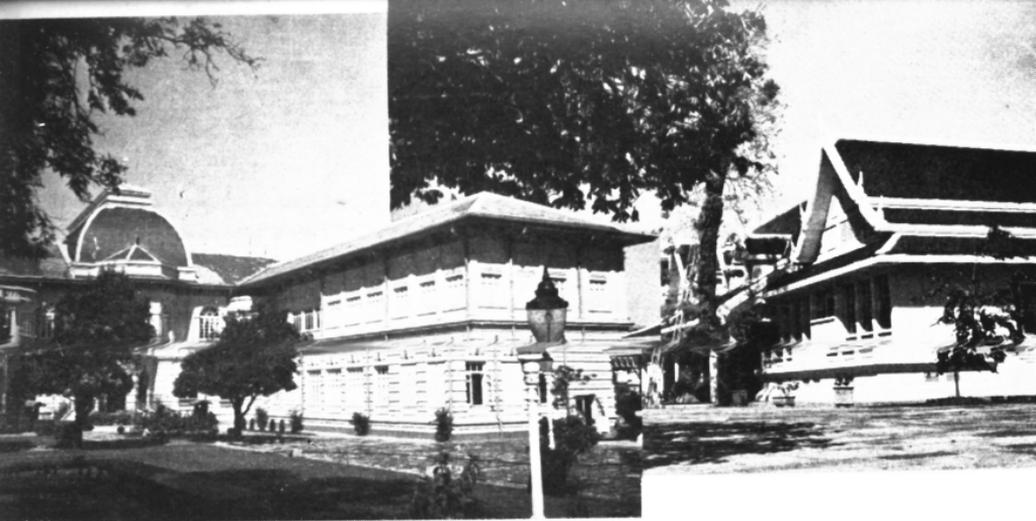
I. OFFICE OF THE SECRETARY

Secretary: Nai Noom Yoonaidharma: Tel. 20628

The Office handles correspondence of the Director-General; is the central routing point for all communications and inquiries pertaining to the Department; coordinates activities within the Department and with other Departments; handles the finance, accounts, personnel records and statistics of the Department; purchases, stores and issues supplies of the Department; and provides informations and public relation services for the Department.

THE OFFICE IS DIVIDED INTO THREE SECTIONS:

1. Correspondence Section
  2. Finance Section
  3. Publicity and Statistics Section
- } Tel. 20234

ส่วนเพิ่มเติมพระที่นั่งบรมพิมานและอาคารรับรองพระราชอาคันตุกะและแขกเมือง
ผู้มีเกียรติ ซึ่งโปรดเกล้าฯ ให้กรมศิลปากรสร้างขึ้นใหม่ในพระบรมมหาราชวัง

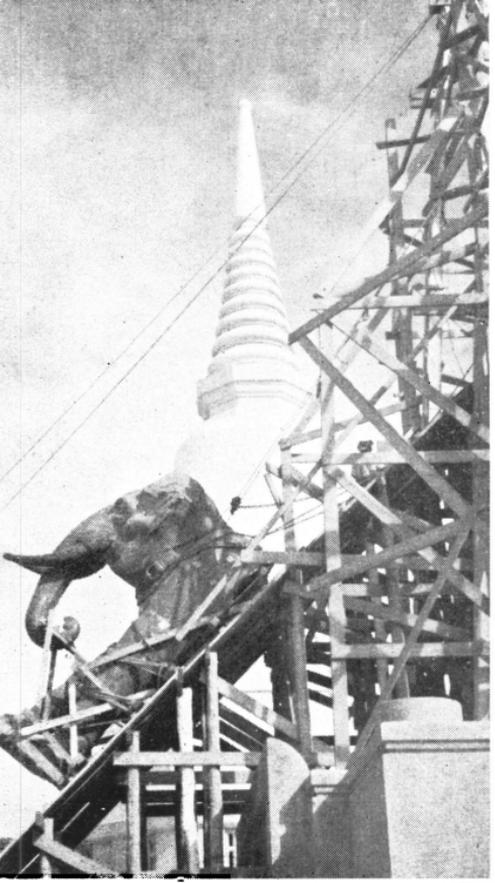
Buildings executed by the Fine Arts Department. *Left:* A wing of the Boromabiman Mansion, Grand Palace to house Royal visitors.

Right: Pavilions for the visitor's staff personnel.

งานหล่อรูปอนุสาวรีย์ ในโรงงานปั้นหล่อ ของกรมศิลปากร

Preparing to cast the bronze monument to King Naresuan
the Great in the foundry of the Fine Arts Department.

การนำรูปหล่ออนุสรณ์ดอนเจดีย์
ขึ้นประดิษฐานบนแท่น
เมื่อเดือนมกราคม ๒๕๐๒

Raising the heavy statue
to its plinth,
January 1959.

อนุสาวรีย์สมเด็จพระนเรศวรมหาราช
อนุสรณ์ดอนเจดีย์
จังหวัดสุพรรณบุรี

The monument to King Naresuan the Great erected in Supanburi. The statue was designed by Professor Silpa Bhirasri and executed by the Foundry Section of the Fine Arts Department.

II. MUSIC AND DRAMA DIVISION

Director : Mrs. Jumsiri Siddhibongse (Acting)

: Tel. 22827

This Division studies and records art of the classical masked plays, dramatic and musical arts; performs Thai classical traditional dance, drama and songs and Western music and songs.

THE DIVISION IS DIVIDED INTO FOUR SECTIONS:

1. Art Technique Section
2. Thai Music Section
3. Western Music Section
4. Dramatic Arts Section

III. NATIONAL ARCHIVES DIVISION

Chief : Nai Tawat Sumawongse : Tel. 26191

The Division is in charge of recording current events and affairs at home and abroad; is custodian of national documents; conducts historical research; studies the folklore and legends of the country; and disseminates information through articles, newspapers and pictures.

THE DIVISION IS DIVIDED INTO TWO SECTIONS:

1. Records Section
2. Documents Section

IV. ARCHIAEOLOGY DIVISION

Chief : Nai Swaeng Sodprasert (Acting) : Tel. 27730

The Division operates the National Museum and branches in the provinces; conducts historical research and archaeological surveys; excavates antique objects and restores ancient monuments and ruins; produces textbooks, references and materials for the study of history, archaeology and the arts of Thailand and exchanges archaeological information with foreign countries.

THE DIVISION IS DIVIDED INTO FIVE SECTIONS :

1. Technique Section Tel. 27730
2. Archaeological Survey Section
3. Excavation and Restoration Section
4. Bangkok Museums and Ancient Monuments Section Tel. 21838
5. Provincial Museums and Ancient Monuments Section

V. ART EDUCATION DIVISION

Chief : Mrs. Sa ad Buachati : Tel. 26251

The Division supervises the activities of the School of Dramatic Arts which provides courses of study in academic education, art, music, singing, Thai classical dance and drama, including Western music and songs; supervises the Fine Arts School which provides courses of study in academic education, art education such as painting, sculpture and others which are considered appropriate.

THE DIVISION IS DIVIDED INTO THREE SECTIONS :

1. General Section Tel. 26047
2. Dramatic Arts School Section Tel. 26251
3. Fine Arts School Section Tel. 26048

พระเมรุหน้าพลับพลาอิศริยาภรณ์
โปรดเกล้าฯ ให้กรมศิลปากร
สร้างขึ้นใหม่ ในวัดเทพศิรินทราวาส

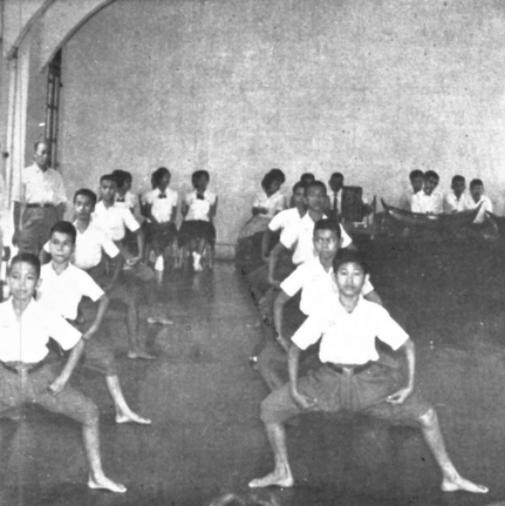
Crematorium at Wat Thep-
sirin for state officials and
members of the royal family.

พระที่นั่งอาภรณ์ภิโมกข์จำลอง ซึ่งกรมศิลปากรสร้างขึ้นและนำไปจัดตั้งแสดงในงานแสดงสากล
และระหว่างชาติ ณ กรุงบรัสเซลส์ ประเทศเบลเยียม เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๑
เวลานี้อยู่ในเมือง Kansas สหรัฐอเมริกา

Thai Pavilion at the International Fair in Brussels, 1958.
Now in Kansas City, USA.

Buildings executed by the Fine Arts Department.

การฝึกหัดประจำวัน ในโรงเรียนนาฏศิลป์
กรมศิลปากร

Young dance students of the School of
Dramatic Arts.

VI. LITERATURE AND HISTORY DIVISION

Chief : Nai Tri Amatyakul : Tel. 21469

The Division studies the history, customs, beliefs, religious practices, arts and literature of Thailand and neighbouring countries; translates and published documents for reference.

THE DIVISION IS DIVIDED INTO THREE SECTIONS :

1. Art and Literature Section
2. History and Customs Section
3. Translation and Compiling Section

VII. ARCHITECTURE DIVISION

Chief : Nai Isara Vivadhananonda : Tel. 21412

The Division is in charge of designing, constructing, repairing, interior decorating of the palaces, royal residences, temples, shrines, historic places and ancient monuments. It also cooperates with other government agencies in preserving the historic, scenic and architectural beauties of Thai styles.

THE DIVISION IS DIVIDED INTO FOUR SECTIONS :

1. Construction-Inspecting Section
2. Drafting Section
3. Construction Section
4. Decoration Section

VIII. TRADITIONAL ARTS DIVISION

Chief : Nai Binich Sampatisiri : Tel. 26192

The Division is in charge of promoting and disseminating information about traditional arts and handicrafts, such as the Thai classical styles of drawing and painting, metallic engraving, wood carving and Buddhist sculpture.

THE DIVISION IS DIVIDED INTO FOUR SECTIONS :

1. Ten-Crafts Section
2. Painting Section
3. Sculpture Section
4. Foundry Section

IX. NATIONAL LIBRARY DIVISION

Chief : Nai Bowon Dhimakorn : Tel. 21469

The Division operates the National Library and its branches; exchanges government publications with foreign countries. The National Library is open to the public daily except Friday and Saturday from 8:30 a.m. to 4:30 p.m.

THE DIVISION IS DIVIDED INTO THREE SECTIONS :

1. Printed Books Section
2. Manuscripts and Inscriptions Section
3. Library Section.

* * *

The Silpakorn University with Faculties of Painting and Sculpture, Thai Architecture, Interior Decoration and Archaeology at the present time was set up in 1943. It is an institution separate from the Fine Arts Department although the Director-General of the Department is the rector of the University and many Department officials are professors and lecturers.

GUIDES

PUBLISHED BY

THE FINE ARTS DEPARTMENT

---

1. The National Museum, Bangkok	2 Baht
2. The National Museum, Lopburi	2 Baht
3. Guide to the Old Town of Sukhothai	2 Baht
4. Guide to the Town of Sri Satchanalai	2 Baht
5. Guide to Phra Nakhon Khiri, Phetburi	2 Baht
6. Guide to the Ayudhya National Museum, Chao Sam Praya	8 Baht
7. Guide to Ancient Monuments in Lopburi	5 Baht
8. Guide to Antiquities Found at Koo Bua, Ratburi	15 Baht
9. Guide to Antiquities at Tambol Pong Tuk and Pra Thaen Dong Rang in the Province of Kanchanaburi	15 Baht
10. Guide to Pimai and Antiquities in the Province of Nagara Rajasima (Khorat) <i>By Nai Mani Vallibhotama and M.C. Subhadradis Diskul</i>	8 Baht
11. A Visit to Khao Phra Viharn <i>By Professor Silpa Bhirasri</i>	5 Baht
12. Prasat Phra Viharn <i>By M.C. Subhadradis Diskul</i>	5 Baht

FOR SALE AT EVERY

NATIONAL MUSEUM IN THAILAND

แผ่นเสียงเพลงไทยชุดที่ ๑ และชุดที่ ๒

ชุดละ ๑๒ แผ่น แต่ละชุดมี ๒๐ กว่าเพลง

มีเพลงขับร้อง เพลงระบำใช้ประกอบพื้นรำ และ เพลงร่ำวงครบถ้วน บรรเลงและขับร้องโดยศิลปินและวงดุริยางค์ ทั้งไทยและสากล ของ กรมศิลปากร จำหน่ายปลีกแผ่นละ ๒๒ บาท ซอทั้งชุด ๑๒ แผ่น ราคาชุดละ ๒๕๐ บาท และถ้าท่านเพิ่มเงินอีก ๖๐ บาท ท่านจะได้อัลบั้มอีก ๑ เล่ม บรรจุแผ่นเสียง แต่ละชุดเก็บไว้เรียบร้อยสวยงาม

แผ่นเสียงชุดรำวงมี ๖ แผ่น ๒๐ เพลง

ชุดเพลงรำวง ๖ แผ่น ๒๐ เพลง

พร้อมด้วยหนังสือรำวง มีโน้ตและภาพท่ารำกับบทร้องทั้งไทยและอังกฤษ ครอบคลุมบรรณราคาชุดละ ๑๕๐ บาท

ถ้าซื้อทั้งชุดแถมสมุดอธิบายเพลงทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษให้เปล่าอีกชุดละ ๑ เล่ม จำหน่ายปลีกเฉพาะหนังสือรำวงเล่มละ ๒๐ บาท

ชุดที่ ๔ เพลงล่องเพลย์ ๖ แผ่น ๒๖ เพลง

จำหน่ายปลีกแผ่นละ ๑๒๐ บาท ซอทั้งชุด ๖ แผ่น ราคาชุดละ ๖๗๐ บาท

เฉพาะชุดที่ ๑ ที่ ๒ และชุดล่องเพลย์ มีสมุดอธิบายเพลงด้วย จำหน่ายปลีกเฉพาะสมุดอธิบายเพลงเล่มละ ๕ บาท และ ๑๐ บาท ติดต่อซื้อได้ที่

กองการสังคีต กรมศิลปากร

และ

บริษัท กมลสุโกศล จำกัด สามยอด พระนคร

* * *

GRAMOPHONE RECORDS OF THE FINE ARTS DEPARTMENT

are on sale

at

THE BANGKOK NATIONAL MUSEUM
and

KAMOL SUKOSOL CO., LTD.

857 Mahachai Road, Bangkok, Thailand

Tel. 20270, 23215

Tcs. 240 per one series of 12 records 78 RPM.

Tcs. 140 per series of 6 records (Ramwong) 78 RPM.

Sold separately at Tcs. 22 each.

Tcs. 670 per series of 6 records, Long Play

Sold separately at Tcs. 120 each.